

176

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 23 czerwca 1986 r.

w sprawie krajowych norm ubytków naturalnych niektórych artykułów przewożonych transportem kolejowym.

Na podstawie art. 67 ust. 2 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. — Prawo przewozowe (Dz. U. Nr 53, poz. 272) oraz § 9 ust. 2 i 4 zarządzenia nr 27 Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 sierpnia 1983 r. w sprawie zasad i trybu oraz organów właściwych do ustalania norm ubytków naturalnych (Monitor Polski Nr 30, poz. 161) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Ustala się krajowe normy ubytków naturalnych ziarna zbóż, ziarna roślin strączkowych, ziarna roślin oleistych, ziemniaków przemysłowych, buraków cukrowych, spirytusu, paliw płynnych, siarki, nawozów sztucznych, paliw stałych, rud żelaza, chromu i manganu, koncentratów miedzi i cynkowo-olowiowych, cementu, wapna, odpadków skór, suchego lodu, powstających w transporcie kolejowym w przewozach krajowych, w wysokości określonej w załączniku nr 1 do zarządzenia.

2. Dla artykułów przewożonych luzem, nie wyszczególnionych w załączniku nr 1 do zarządzenia, które z powodu swych właściwości tracą na masie, ustala się normy ubytków naturalnych w wysokości:

- 1) 1,5% — dla artykułów płynnych lub nadanych do przewozu w stanie wilgotnym,
- 2) 0,7% — dla artykułów suchych narażonych na ubytek masy.

§ 2. Sposób stosowania krajowych norm ubytków naturalnych w transporcie kolejowym określa instrukcja stanowiąca załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 3. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Komunikacji: *J. Kamiński*

Załącznik nr 1 do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 23 czerwca 1986 r. (poz. 176)

TABELA KRAJOWYCH NORM UBYTKÓW NATURALNYCH ARTYKUŁÓW PRZEWOŻONYCH TRANSPORTEM KOLEJOWYM

Lp.	Nazwa artykułu	Miejsce powstawania ubytku naturalnego	Opakowanie	Wysokość ubytku w %	Jednostka odniesienia
1	2	3	4	5	6
1	Ziarna zboż: ziarna żyta, pszemcy, jęczmienia, owsa, mieszanki zbożowej, prosa, gryki, kukurydzy	wagon kryty	luzem	0,50	masa przesyłki
2	Ziarna roślin strączkowych: ziarna grochu, bobiku, białego, mieszanki strączkowo-zbożowej, fasoli, gorczycy, maku	wagon kryty	luzem	0,50	masa przesyłki
3	Ziarna roślin oleistych: ziarna rzepaku, rzepiku	wagon kryty	luzem	0,70	masa przesyłki
4	Ziemniaki przemysłowe	wagon odkryty	luzem	1,20	masa przesyłki
5	Buraki cukrowe	wagon odkryty	luzem	0,60	masa przesyłki
6	Spirytus	wagon cysterna	luzem	0,01 za każdy dzień przewozu	masa przesyłki
		wagon kryty	luzem w naczyniach	0,04 za każdy dzień przewozu	masa przesyłki
7	Siarka	wagon odkryty (okrywany)	luzem	0,50	masa przesyłki
8	Nawozy sztuczne: superfosfat prosty pylisty lub prosty granulowany, siarczan amonowy sól potasowa nawozy potasowe (kamit kamczki, kizeryt, siarczan potasu), nawozy wapniowe węglanowe odmiany 01-05 tzw. suche (o zawartości wody do 15%), nawozy wapniowe tlenkowe, superfosfat potrójny granulowany polifoska, fosforan amonu	wagon kryty, odkryty, okrywany	luzem	1,00	masa przesyłki
		nawozy wapniowe węglanowe odmiany 06-09, tzw. wilgotne (o zawartości wody powyżej 15%)	wagon odkryty	luzem	2,00
9	Paliwa stałe: węgiel kamienny — sortymenty grube i średnie — niesortowany oraz sortymenty drobne miazowe, brykiety — muly węgiel brunatny — wszystkie sortymenty — brykiety koks i półkoks — koks odlewniczy, wielkopiecowy i formowany — koks przemysłowo-opalowy — koks gazowy niesortowany w sortymentach powyżej 10 mm i półkoks powyżej 10 mm — koksik z koksowni i gazowni oraz półkoksik	wagon odkryty	luzem	0,80	masa przesyłki
				1,50	
				2,00	
				1,50	
				0,80	
				0,80	
				1,00	
				1,00	
				1,50	
				1,50	
10	Paliwa płynne	wagon cysterna	luzem	0,50	masa przesyłki
11	Ruda żelaza: a) kawałkowa, pospółkowa, grudki b) miazka, koncentraty	wagon odkryty	luzem	0,25	masa przesyłki
				0,50	

1	2	3	4	5	6
12	Ruda chromu	wagon odkryty	luzem	0,25	masa przesyłki
13	Ruda manganu	wagon odkryty	luzem	1,00	masa przesyłki
14	Koncentrat miedzi	wagon odkryty	luzem	0,20	masa przesyłki
15	Koncentrat cynkowo-olowiowy	wagon odkryty	luzem	1,00	masa przesyłki
16	Cement	wagon zbiornikowy	luzem	0,20	masa przesyłki
17	Wapno: niegaszone mielone niegaszone w bryłach	wagon zbiornikowy	luzem	0,35	masa przesyłki
		wagon wapieniarka kontener	luzem	0,50	masa przesyłki
18	Suchy lód	wagon chłodnia	luzem w kontenerach	5,00 za każdy dzień przewozu	masa przesyłki
19	Ódpadki skór	wagon kryty	luzem	2,00	masa przesyłki

Załącznik nr 2 do zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 23 czerwca 1986 r. (Poz. 176)

INSTRUKCJA

W SPRAWIE STOSOWANIA KRAJOWYCH NORM UBYTKÓW NATURALNYCH W TRANSPORCIE KOLEJOWYM.

1. Krajowe normy ubytków naturalnych w transporcie kolejowym służą do określenia maksymalnie dopuszczalnych ubytków przewożonej masy powstających podczas przewozu od nadawcy do odbiorcy wagonami towarowymi, za które przewoźnik nie ponosi odpowiedzialności.

2. Krajowe normy ubytków naturalnych w transporcie kolejowym określone w załączniku nr 1 do zarządzenia odnoszą się do artykułów przewożonych luzem i obowiązują niezależnie od odległości przewozu i pory roku.

3. Krajowe normy ubytków naturalnych w transporcie kolejowym nie mają zastosowania w razie naruszenia stanu przesyłki.

4. Dopuszczalne wielkości ubytków naturalnych w transporcie kolejowym oblicza się według wzoru określonego w zarządzeniu Ministra Gospodarki Materialowej z dnia 14 grudnia 1983 r. w sprawie zasad opracowywania i stosowania norm ubytków naturalnych oraz stałego doskonalenia metodyki ustalania wysokości ubytków w gospodarce magazynowej i transporcie (Monitor Polski Nr 42, poz. 243), a mianowicie:

$$U = \frac{W \times N}{100}$$

gdzie:

U — ubytek naturalny w granicach normy (Kg)
W — masa przesyłki stwierdzona przy nadaniu (Kg)
N — norma ubytku naturalnego dla danego artykułu w procentach stosownie do załącznika nr 1 do zarządzenia.

5. Obliczenia dopuszczalnej wielkości ubytku naturalnego dokonuje się odrębnie dla każdej przesyłki.

6. Odpisów ubytków naturalnych dokonuje się tylko w razie faktycznego występowania różnic pomiędzy masą stwierdzoną u nadawcy a masą stwierdzoną u odbiorcy, mieszczących się w granicach normy.

7. Rzeczywiste ubytki wykraczające poza wielkości wynikające z norm ubytków naturalnych należy traktować jako ubytki ponad normę, w odniesieniu do których należy prowadzić postępowanie wyjaśniające.

8. Niedozwolone jest:

- 1) odpisywanie z góry ubytków naturalnych przed faktem ich powstania oraz bez uprzednio udokumentowanego ich stwierdzenia,
- 2) odpisywanie ubytków naturalnych w wysokości przekraczającej ubytki rzeczywiste stwierdzone.